

:: प्र ति ज्ञा प त्र ::
=====

मी प्रतिज्ञापूर्वक निवेदन करतो की हा संशोधन प्रबंध
"राधानगरी तालुक्यातील पिकां ~~चा~~ ^{पदवी} अर्थव्यवस्था व पिकांचा
फेरपालट १९७१ ते १९८५" मी स्वतः संशोधित केला असून यापूर्वी
हा कोणत्याही विद्यापीठीय स्तरावर कोणतीही पदवी वा
पदवीका मिळवण्यासाठी सादर करण्यात आलेला नाही.

ठिकाण : ~~कोल्हापूर~~

दिनांक : २६-११-१९८२ (पिराजी गणपती चौगले)
संशोधक

.....

:: प्र मा ण प त्र ::
=====

प्रस्तुत प्रबंधात श्री. पिराजी गणपती चौगले यांनी
"राधानगरी तालुक्यातील पिकां~~क~~^{पध्दती} अ~~भ्यास~~ व पिकाचा फेर-
पालट १९७१ ते १९८५" याचा अभ्यास केला आहे. त्यांनी हा
प्रबंध माझ्या मार्गदर्शनासाठी पूर्ण केला आहे. तो यापूर्वी
कोणत्याही क्विआपीठीय स्तरावर पदवी मिळवण्यासाठी
उपयोगात आणलेला नाही.

ठिकाण: वारणानगर

दिनांक : २६-११-१९९२

(डॉ. एन्.के. पाटील)
मार्गदर्शक

.....

अ ण नि र्देश

=====

प्रस्तुत विषयाचा अभ्यास करताना विषयाची निवड करण्यापासून ते प्रबंध पूर्ण होईपर्यंत माझे आदरणीय व माननीय मार्गदर्शक डॉ. एन्.के. पाटील अर्थशास्त्र विभाग प्रमुख, यशवंतराव चव्हाण वारणा महाविद्यालय, वारणा नगर, यांनी केलेल्या मौलिक मार्गदर्शनामुळे, स्वतः घेतलेल्या कष्टामुळे, सहकार्यामुळे, केळाकेळी प्रबंध पूर्ण करण्यासाठी दिलेल्या प्रेरणामुळे हा प्रबंध होऊ शकला. त्यांचा मी सदैव ऋणी आहे.

प्रस्तुत शोध प्रबंधासाठी डॉ. आर.आर. दोशी, अर्थशास्त्र विभाग प्रमुख, शिवाजी विद्यापीठ, कोल्हापूर यांनी केलेली प्रेरणा व सहकार्याबद्दल मी त्यांचा आभारी आहे. तसेच प्रा. डॉ. जे.एफ. पाटील व डॉ. जुगळे यांनी मनमोकळेपणाने केलेल्या मार्गदर्शनाबद्दल मी त्यांचा अंतःकरणापूर्वक आभारी आहे.

तसेच या अभ्यासासाठी अर्थशास्त्र विभागातील डॉ. टी.जी. नाईक, प्रा. दंडो, प्रा. डांगे, प्रा. ककडे, प्रा. गावडे त्यांचे मी आभार मानतो.

तसेच प्रा. के.एस्. नलवडे माझी अर्थशास्त्र विभाग प्रमुख, न्यू कॉलेज, कोल्हापूर यांनी केलेल्या मार्गदर्शनामुळे व सहकार्यामुळे मी त्यांचा सदैव ऋणी आहे. प्रा. शेटगे, प्रा. डॉ. कोळी, प्रा. पवार, प्रा. गायकवाड यांनी केलेल्या सहकार्याबद्दल व मार्गदर्शनाबद्दल मी त्यांचा आभारी आहे. प्रा. आनंदराव कनडे, भोगावती महाविद्यालय, यांनी केलेल्या सहकार्याबद्दल मी त्यांचा आभारी आहे.

अर्थशास्त्र विभागातील संशोधक सहाय्यक श्री. साबळे, श्री. शोख या सर्वांचा मी आभारी आहे.

माझा प्रबंध पूर्ण करण्यासाठी माझी आई तसेच माझी मावशी व

काका आणि भाऊ - बहिणी यांनी दिलेले आशिवार्द व प्रेरणा
यामुळेच हा प्रबंध मी पूर्ण करू शकलो. तसेच माझी बहिण प्रा.
कल्पना तिवले यांनी केलेले मार्गदर्शन व प्रेरणा मला फारच मोलाची ठरले.
त्याबद्दल त्यांचाही मी ऋणी आहे.

या प्रबंधाचे काम सुबक व केळेवर पूर्ण करून देणारे टायपिस्ट
श्री. खाडे आणि प्रबंध पूर्ण करण्यासाठी माझ्या मित्रांनी केलेले सहकार्य
हे फारच मोलाचे आहे. त्या सर्वांचाच मी आभारी आहे.

(पिराजी गणपती चौगले)
संशोधक

.....

अनुक्रमणिका :-

प्रकरण नं.	तपशील	पृष्ठ क्रमांक
प्रकरण १ ले	कृषि अर्थशास्त्राचे स्वल्प आणि व्याप्ती	६ ते २२
१:१	कृषि अर्थशास्त्राचे स्वल्प	२
१:२	कृषि अर्थशास्त्राची व्याख्या	२
१:३	कृषि अर्थशास्त्राची व्याप्ती	३
१:४	देशाच्या अर्थव्यवस्थेत कृषिची भूमिका [महत्व]	६
१:५	कृषि क्षेत्रातील वाढ	१०
प्रकरण २ रे	अध्ययनाची स्मरेखा	२३ ते ३३
२:१	अध्ययनाचे महत्व	२४
२:२	अध्ययनाची उद्दिष्टे	२४
२:३	संशोधन पध्दती स्मरेखा	२५
	२:३:१ खेड्यांची निवड	२५
	२:३:२ उत्तरदात्यांची निवड	२६
	२:३:३ सामग्री संकलण	२८
	२:३:४ समस्या	
	२:३:५ माध्यमदा	२९
प्रकरण ३ रे	राधानगरी तालुक्याचे स्वल्प	३४ ते ४५
३:१	राधानगरी तालुका भौगोलिक परिस्थिती	३५
३:२	राधानगरी तालुका - दुय्यम सामग्री गोशवारा	३६
३:३	राधानगरी तालुक्यातील अन्य सुविधा	४५
प्रकरण ४ थे	राधानगरी तालुक्यातील पोक पध्दती / पिकांचा आकृतीबंध	४६ ते ५०
४:१	प्रस्तावना	४७
४:२	पोक पध्दतीचे प्रकार	४८
४:३	पोक पध्दतीवर परिणाम करणारे घटक	४९
४:४	राधानगरी तालुक्यातील जमोनोचा वापर	५०
४:५	पोक पध्दती आणि ग्रामीण विकास	५५

प्रकरण ५वे	राधानगरो तालुक्यातील पिकांचा फेरपालट	५६ते ८०
५:१	प्रस्तावना	५२
५:२	पिकाच्या फेरपालटास जबाबदार ठरणारे घटक	७२
५:३	पिक फेरपालटाचे हेतू व परिणाम	७४
५:४	पिकाच्या फेरपालटाचे स्वल्प	
प्रकरण ६वे	प्राप्तो व खर्च	८६ते ९०८
६:१	प्रस्तावना	८२
६:२	प्राप्तो	८२
६:३	खर्च	९२
प्रकरण ७वे	गोषवारा आणि उपाययोजना	९०२ते ९९९

तक्ता सुचो

तक्ता क्रमांक	तक्त्याचे शिर्षक	पृष्ठ क्र.
१:१	स्वातंत्र्यानंतरच्या काळातील काही महत्वाच्या पिकांच्या क्षेत्रीय वाढीचा दर	२३
१:२	स्वातंत्र्यानंतरच्या काळातील उत्पादनातील वाढ	२५
१:३	इतर देशांशी उत्पादकतेची तुलना	२६
१:४	स्वातंत्र्यानंतरच्या काळातील काही महत्वाच्या पिकांमधील उत्पादनाची वाढ	२९
२:१	नमुना घेऊन निवड	२५
२:२	उत्तरदात्यांचो निवड	२७
२:३	धर्मपरत्वे उत्तरदात्यांचे वर्गीकरण	२९
२:४	कुटुंबाच्या आकारमानानुसार उत्तरदात्यांचे वर्गीकरण	३०
२:५	लिंगपरत्वे उत्तरदात्यांचे वर्गीकरण	३१
२:६	वयपरत्वे उत्तरदात्यांचे वर्गीकरण	३२
२:७	शिक्षणपरत्वे उत्तरदात्यांचे वर्गीकरण	३२
२:८	नमुना लोकसंख्येची वयपरत्वे रचना	३३
३:१	लिंगपरत्वे लोकसंख्येचे वर्गीकरण	३५
३:२	वर्गीकृत जाती-जमाती अनुषंगी लोकसंख्येचे वर्गीकरण	३५
३:३	सक्षरपरत्वे लोकसंख्येचे वर्गीकरण	३८
३:४	घरकुलांचो संख्या	३९
३:५	लोकसंख्येची व्यावसायिक रचना	४०
४:१	पिकांच्या आकृतीबंध [दुध्यम सामुग्री]	५३
४:२	पिकांच्या प्रकरणां/प्रकार/पिक पध्दती [प्राथमिक सामुग्री]	५५
४:३	राधानगरी तालुक्यातील जमोनीचा वापर [बागायत क्षेत्र]	५७
४:४	राधानगरी तालुक्यातील जमोनीचा वापर [जिरायत क्षेत्र]	५८
४:५	कसण्यास पात्र असलेल्या घडिक जमोनीचो कारणे	५९
४:६	दुस-याचो जमोन कसण्यास घेतलेल्याचो कारणे	६०
४:७	पिक पध्दतीचे ज्ञान मिळण्याचे माध्यम	६१
४:८	पिक पध्दतीमुळे घडून येणारे महत्वाचे बदल	६२

४:९	पिक पध्दतीत बदल घडून येण्याची कारणे	६३
४:१०	पिक पध्दतीत बदल झाल्यामुळे मिळणारे प्रतिसंगिक फायदे	६४
४:११	पिक पध्दतीत बदल घडून आल्याने कृषि उद्योगक्षेत्रात बदल घडून येण्याची कारणे	६५
४:१२	पिक पध्दतीचे स्वल्प	६६
४:१३	कृषि आयुधे आणि वृक्ष-फळबागा	६८
५:१	पिकांच्या फेरपालटाचे स्वल्प	५३
५:२	पिकांचा फेरपालट	५४
५:३	पिक फेरपालटास जबाबदार ठरणारे घटक	५५
५:४	खरोप हंगामातील पिकांचा फेरपालट	५६
५:५	रब्बी हंगामातील पिकांचा फेरपालट	५७
५:६	१९७१ ते १९८५ या कालावधीतील पिकांच्या फेरपालटाचे परिणाम	५८
५:७	वृक्ष - फळबागा	५९
५:८	वृक्ष - फळबागा वाढविण्याचे हेतू	८०
६:१	शेतक-याची प्राप्ती	८३
६:२	दर एकरी प्राप्ती	८९
६:३दर	दर एकरी शेतोवरील खर्च	९२
६:४	दरडोई शेतक-याचा खर्च	९४
६:५	दरडोई प्राप्ती आणि खर्च	९९

नकाशा
=====

"राधानगरो तालुक्यातील नमुना निवड खेडो"

परिशिष्ट- १ प्रश्नावली

२६
६९२